

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

POZIOM PODSTAWOWY

MAJ 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 19 stron i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera 30 zadań. Do zadań nr 8, 9, 10 i 11 dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Rozwiązuj te zadania po wysłuchaniu przykładów. Przed przesłuchaniem przykładów, zapoznaj się z treścią poleceń. Zadania te oznaczone są .
3. Rozwiązania wszystkich zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
120 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 100**

MHM-P1_1P-112

Zadanie 1. (1 pkt)

Uzupełnij zdanie.

Jednogłosowy, diatoniczny śpiew liturgiczny kościoła rzymskokatolickiego, oparty na skalach kościelnych, utrzymany w swobodnym rytmie, z tekstem w języku łacińskim i bez towarzyszenia instrumentów to

Zadanie 2. (5 pkt)

A. Uzupełnij tabelę, wpisując obok każdego tytułu utworu nazwisko jego kompozytora oraz nazwę formy muzycznej (gatunku).

Tytuł	Imię i nazwisko twórcy	Forma (gatunek)
<i>Stworzenie świata</i>		
<i>Wesele Figara</i>		
<i>La Passione</i>		
<i>Eine kleine Nachtmusik</i>		

B. Podaj nazwę epoki, z której pochodzą wszystkie wymienione w tabeli utwory.

Epoka

Zadanie 3. (4 pkt)

Do podanych niżej form muzycznych dopisz nazwę epoki, w której powstały.

Forma muzyczna	Nazwa epoki
fuga	
psalm	
forma sonatowa	
msza	

Zadanie 4. (2 pkt)

Rozstrzygnij, czy poniższe informacje są prawdziwe, czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F, jeśli informacja jest fałszywa.

A.	W finale swojej <i>Symfonii Reformacyjnej</i> Feliks Mendelssohn-Bartholdy wprowadził chorał <i>Ein feste Burg ist unser Gott</i> .	
B.	<i>Symfonia h-moll Niedokończona</i> Franciszka Schuberta jest dziełem jednoczęściowym.	

Zadanie 5. (1 pkt)

Podaj nazwę instrumentu, którego funkcję opisano poniżej.

Instrument służący do badań nad zjawiskami akustycznymi w zakresie proporcji interwałów, znany już w starożytności, używany także w średniowieczu jako pomoc przy nauce śpiewu. Jedną strunę rozpiętą na pudle rezonansowym dzielono za pomocą ruchomej podstawki na odcinki różnej długości, by w sposób geometryczny zmierzyć i wyznaczyć wysokość odpowiednich dźwięków.

Nazwa instrumentu

Zadanie 6. (4 pkt)

W historii muzyki stosowane jest określenie *złotego wieku muzyki polskiej*.

A. Podaj wiek, którego ono dotyczy.

Wiek

B. Wymień nazwiska trzech kompozytorów polskich tworzących w tym okresie.

Kompozytorzy

1. 2. 3.

Zadanie 7. (2 pkt)

Marsz żałobny stanowi niekiedy część utworu cyklicznego.

Podaj tytuł dzieła Ludwiga van Beethovena i tytuł dzieła Fryderyka Chopina, w których występuje marsz żałobny.

Dzieło Ludwiga van Beethovena

Dzieło Fryderyka Chopina

Zadanie 8. (6 pkt) 🎧

Wysłuchaj fragmentów nagrań trzech różnych koncertów barokowych, a następnie wykonaj polecenia.

A. Podaj nazwę rodzaju koncertu barokowego prezentowanego w danym przykładzie.

B. Wyjaśnij, na czym polega technika koncertująca w każdym z przykładów.

Przykład nr 1

A. Rodzaj koncertu

B. Wyjaśnienie

Przykład nr 2

A. Rodzaj koncertu

B. Wyjaśnienie

Przykład nr 3

A. Rodzaj koncertu

B. Wyjaśnienie

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Maks. liczba pkt	1	5	4	2	1	4	2	6
	Uzyskana liczba pkt								

Zadanie 9. (4 pkt) 🎧

Na podstawie wysłuchanego fragmentu kompozycji wykonaj poniższe polecenia.

A. Podaj dokładną nazwę zespołu kameralnego wykonującego utwór.

.....

B. Określ rodzaj systemu harmonicznego występującego w tym utworze.

.....

C. Podkreśl odpowiedni rodzaj faktury zastosowany w wysłuchanym fragmencie.

polifonia polifonia imitacyjna homofonia homofonia continuo

D. Określ zasadę kształtowania (budowę) tego fragmentu.

.....

Zadanie 10. (3 pkt) 🎧

Na podstawie nagrania i fragmentu partytury motetu *Ave Maria* Josquina des Prés wykonaj poniższe polecenia.

Ave Maria ... virgo serena

(a 4)

Discantus
A - ve Ma - ri - a, Gra -

Contratenor
A - ve Ma - ri - a,

Tenor
A - ve Ma - ri - a,

Bassus
A - ve Ma -

9
ti - a ple - na, Do -

Gra - ti - a ple - na,

Gra - ti - a ple - na,

ri - a, Gra - ti - a ple -

17
- mi-nus te - - - - - cum,
Do - mi-nus te - cum, Vir - - go se -
Do - mi-nus te - - - - - cum,
na, Do - mi-nus te -

25
Vir - go se - re - - - na, se - re - na.
re - - - - - na.
Vir - go se - re - - - na.
cum, Vir - - - go se - re - - na.

A. Podaj nazwę techniki, którą posłużył się kompozytor.

Nazwa techniki

B. Podaj jeden argument, który uzasadni Twoją odpowiedź w punkcie A.

Argument

.....

.....

C. Podaj nazwę szkoły kompozytorskiej, do której zaliczany jest twórca wysłuchanego utworu.

Nazwa szkoły

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	9.	10.
	Maks. liczba pkt	4	3
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 11. (6 pkt) 🎧

Wysłuchaj dwóch fragmentów utworów wokально-instrumentalnych z lat 1899 i 1912 reprezentujących różne style muzyczne i techniki wokalne.

- A. Podaj nazwę kierunku (stylu) muzycznego, którego cechy słyszysz w danym przykładzie.
B. Nazwij i opisz technikę wokálną zastosowaną przez kompozytorów w każdym z przykładów.

Przykład nr 1	
A. Nazwa kierunku (stylu) muzyki XX wieku	
B. Nazwa i opis techniki wokalne	

Przykład nr 2	
A. Nazwa kierunku (stylu) muzyki XX wieku	
B. Nazwa i opis techniki wokalne	

Zadanie 12. (1 pkt)

Uporządkuj chronologicznie niżej wymienione techniki kompozytorskie. W tym celu wpisz odpowiednią nazwę techniki przy każdej z cyfr, zaczynając od najdawniejszej.

basso continuo dodekafoniczna polichóralna serialna przetworzeniowa

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Zadanie 13. (3 pkt)

Przeczytaj poniższą wypowiedź Enrico Fubiniego, która dotyczy różnorodnych źródeł inspiracji w twórczości Igora Strawieńskiego.

Spośród wymienionych przez Fubiniego źródeł inspiracji wybierz trzy i do każdego podaj przykładowy tytuł kompozycji Strawieńskiego.

[...] posługuje się z taką samą dezynwolturą (swobodą) folklorem rosyjskim, XVII-wieczną wokalną melodyką włoską i operą *buffa*, operą romantyczną i śpiewem gregoriańskim.

Źródło 1 Tytuł utworu

Źródło 2 Tytuł utworu

Źródło 3 Tytuł utworu

Zadanie 14. (1 pkt)

Podaj nazwę techniki, której dotyczą poniższe informacje.

Opis techniki

Nazwa tej techniki pochodzi od łacińskiego odpowiednika słowa „kostka”, gdyż jej przypadkowe wskazania mogą stać się czynnikiem determinującym formowanie materiału muzycznego.

Jest to metoda włączająca w proces muzyczny działanie przypadku.

Czynniki przypadkowe mogą być dwojakiemu rodzaju: kompozytor stosuje czynniki losowe podczas pracy nad utworem bądź wykonawca wprowadza je podczas realizacji specyficznemu zanotowanego utworu.

Nazwa techniki

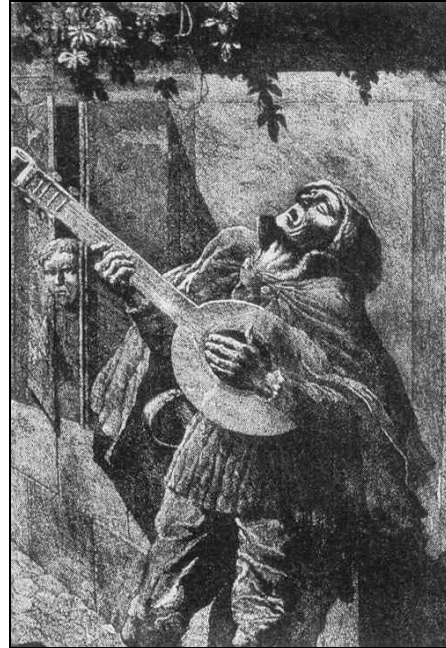
Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.	12.	13.	14.
	Maks. liczba pkt	6	1	3	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 15. (5 pkt)

A. Przyporządkuj poniższym ilustracjom tytuły dzieł scenicznych, wybierając spośród wymienionych.

Tytuły dzieł:

Złoto Renu, Śpiewacy norymberscy, Parsifal, Walkiria, Tristan i Izolda

1. 2.

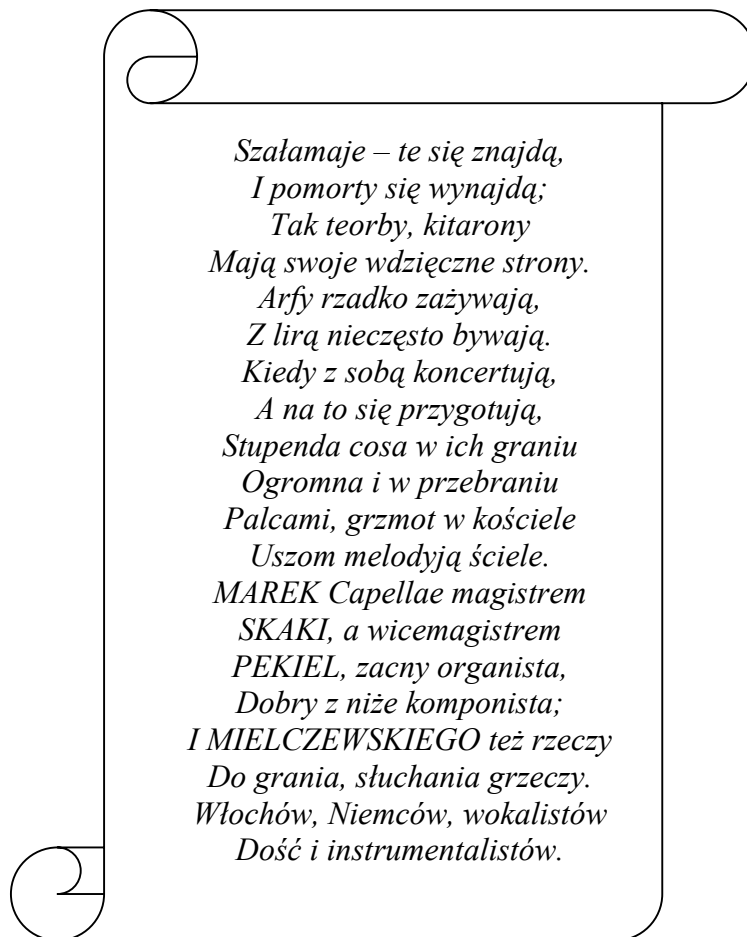
3. 4.

B. Podaj nazwisko kompozytora wyżej wymienionych utworów.

.....

Zadanie 16. (3 pkt)

Poniżej zamieszczono fragment utworu literackiego *Gościniec albo krótkie opisanie Warszawy* autorstwa Adama Jarzębskiego. Po przeczytaniu tego fragmentu wykonaj polecenia A i B.

A. Podaj, z jakiego okresu pochodzi to źródło.

.....

B. Wymień 2 instrumenty dęte i 2 instrumenty strunowe, o których mowa w tekście.

Instrumenty dęte	Instrumenty strunowe
1.	1.
2.	2.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	15.	16.
	Maks. liczba pkt	5	3
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 17. (5 pkt)

Zamieszczony przykład nutowy to fragment partytury Symfonii *Niedokończonej* Franza Schuberta.

Uzupełnij pięć brakujących skrótów instrumentów muzycznych – wybierz je z listy i wpisz je w odpowiedniej kolejności w wolne kratki. Przy wyborze instrumentów zwróć uwagę na czas powstania kompozycji.

Lista symboli instrumentów:

Vla
Timp
Cel
Cemb
Cor
Fg
Ob

Zadanie 18. (2 pkt)

Twórczość Karola Szymanowskiego świadczy o zainteresowaniu kompozytora nowoczesnymi środkami warsztatowymi, jednak pewne techniki kompozytorskie były mu zupełnie obce.

A. Podkreśl cechę, która nie występuje w jego twórczości.

polimetria politonalność modalizmy dodekafonia

B. Podkreśl tytuł kompozycji, w której Karol Szymanowski zastosował ćwierćtony.

Preludia *Mity* *Maski* *Mazurki*

Zadanie 19. (2 pkt)

Wymienione niżej dzieła są kompozycjami jednego twórcy.

Koncert na orkiestrę, Trzy poematy Henri Michaux, Łańcuch II

A. Podaj imię i nazwisko kompozytora wymienionych utworów.

Imię i nazwisko kompozytora

B. Uporządkuj tytuły dzieł w kolejności chronologicznej, zaczynając od napisanego najwcześniej. Wpisz we właściwe wiersze tabeli odpowiednie numery.

	<i>Koncert na orkiestrę</i>
	<i>Trzy poematy Henri Michaux</i>
	<i>Łańcuch II</i>

Zadanie 20. (2 pkt)

A. Uporządkuj chronologicznie niżej wymienione gatunki muzyki średniowiecznej, zaczynając od występującego najdawniej. Wpisz w wykropkowane miejsca odpowiednie numery.

..... *motet*

..... *madrygał*

..... *organum*

B. Wskaż cechę faktury wspólną dla wyżej wymienionych gatunków.

.....

Zadanie 21. (2 pkt)

Przyporządkuj do odpowiednich epok wymienione niżej szkoły kompozytorskie, wpisując we właściwe wiersze tabeli po jednej nazwie szkoły.

wenecka-operowa franko-flamandzka paryska mannheimska darmstadzka rosyjska

średniowiecze	
renesans	
barok	
klasycyzm	
romantyzm	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17.	18.	19.	20.	21.
	Maks. liczba pkt	5	2	2	2	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 22. (1 pkt)

Dokończ zdanie, podkreślając właściwą nazwę notacji.

W źródłach muzycznych z XII wieku, zawierających utwory rytmizowane według schematów antycznych stóp metrycznych, występuje

- a) notacja modalna.
- b) notacja tabulaturowa.
- c) notacja neumatyczna.

Zadanie 23. (2 pkt)

Zapoznaj się z wymienionymi niżej informacjami dotyczącymi biografii i twórczości Johanna Sebastiana Bacha, a następnie wykonaj polecenia.

Przedział czasowy	Funkcje pełnione przez Jana Sebastiana Bacha	Kompozycje Jana Sebastiana Bacha
	kantor przy kościele św. Tomasza w Lipsku	
	organista i kameralista kapeli dworskiej księcia Wilhelma Ernsta w Weimarze	
	kapelmistrz i dyrektor muzyki kameralnej na dworze księcia Leopolda von Anhalt-Köthen	

- A. Uporządkuj chronologicznie funkcje pełnione przez Bacha, wpisując w lewej kolumnie tabeli odpowiedni przedział czasowy: 1708–1717, 1717–1723, 1723–1750.
- B. Przyporządkuj niżej wymienione utwory Bacha do miejsc, w których one powstały. Wpisz je w prawej kolumnie tabeli.

Passacaglia c-moll, Pasja wg św. Mateusza, Sonaty i Partyty na skrzypce solo

Zadanie 24. (4 pkt)

Wymienione poniżej kompozycje muzyczne zainspirowane zostały dziełami z innych dziedzin sztuki.

- A. Spośród niżej podanych dziedzin sztuki wybierz właściwe źródło inspiracji dla danej kompozycji i wpisz je do tabeli.

architektura literatura malarstwo rzeźba

- B. W ostatniej kolumnie tabeli wpisz nazwiska twórców dzieł, które były inspiracją do napisania podanych utworów muzycznych.

Kompozycja	A. Źródło inspiracji	B. Nazwisko twórcy
<i>Obrazki z wystawy</i> – Modest Musorgski		
<i>Sen nocy letniej</i> – Feliks Mendelssohn-Bartholdy		
<i>Peer Gynt</i> – Edvard Grieg		

Zadanie 25. (5 pkt)

Sformułuj definicję oraz krótką charakterystykę poematu symfonicznego.

W swojej wypowiedzi uwzględnij:

- a) czas powstania
- b) różnorodność źródeł inspiracji
- c) przykładowe sposoby kształtowania formalnego
- d) obsadę wykonawczą

Poemat symfoniczny

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 26. (1 pkt)

Przedstaw jeden powód, dla którego kompozycja Mikołaja Gomółki *Melodie na Psalterz Polski* stała się dziełem o szczególnym znaczeniu w historii muzyki polskiej.

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	22.	23.	24.	25.	26.
	Maks. liczba pkt	1	2	4	5	1
	Uzyskana liczba pkt					

Gloria in B-flat major
Credo

Hodie Cantus
Tandus est no
bis puer quem g
necbat ineffabiliter ante
tempora pater & eundem sub

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	27.
	Maks. liczba pkt	1
	Uzyskana liczba pkt	

Zadanie 28. (2 pkt)

Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli *prawda*, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub *fałsz*, jeśli zdanie jest fałszywe.

A.	Pojęcie „oratorium” oznacza obszerny utwór, często religijny, dla solistów, chóru i orkiestry, przeznaczony do wykonania koncertowego, niescenicznego.	
B.	W okresie klasycyzmu do twórczości oratoryjnej Haendla nawiązywał Mozart w takich dziełach, jak np. <i>Stworzenie świata</i> czy <i>Pory roku</i> .	

Zadanie 29. (8 pkt)

Wykaż odmienną funkcję uwertury w twórczości Wolfganga Amadeusa Mozarta i Ludwiga van Beethovena. W tym celu przywołaj po dwa przykłady z twórczości każdego z kompozytorów. Scharakteryzuj jedną z wymienionych uwertur każdego kompozytora.

	Twórczość Wolfganga Amadeusa Mozarta	Twórczość Ludwiga van Beethovena
Funkcja uwertury		
Przykładowe uwertury	1. 2.	1. 2.
Charakterystyka jednej z wyżej wymienionych uwertur	Cechy przykładu nr	Cechy przykładu nr

BRUDNOPIS